

Til Folketingets Ombudsmand

Vedr. Klage til Ombudsmanden over myndigheders passivitet vedr. tang- og muslingebrug ved Horsens Fjord

Foreningen Endelave Hav- og Dambrug – Nej Tak, der har miljøbeskyttelse af Natura 2000 område 56 som hovedformål, vil gerne vil anmode Ombudsmanden om hjælp i sager om henholdsvis fire muslingebrug og et tangbrug.

Forhistorien i korte træk

De fem brug ligger nær munden af Horsens Fjord i eller i kanten af Natura2000 naturbeskyttelsesområde nr. 56, og de skaber en række alvorlige lokale problemer for miljøet og befolkningen. Driftstilladelserne til disse brug er for længst udløbet

- Tilladelsen til muslingebrug 266, 267 og 268 udløb i 2016, og Miljø- og Fødevareministeriet udsendte nye tilladelser i høring. Miljøorganisationer protesterede rettidigt i 2016, og siden da har sagerne ligget stille.
- Tilladelsen til muslingebrug 234 udløb i 2019, og Fiskeristyrelsen udsendte en 10-årig forlængelse i høring. Miljøorganisationer protesterede rettidigt i 2019, og siden da har sagerne ligget stille.
- Tilladelsen til Hjarnø Hage Tangbrug udløb i 2016, og Kystdirektoratet udsendte en 5-årig tilladelse. Miljøorganisationer klagede rettidigt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, der ophævede tilladelsen i 2017, og siden da har sagen ligget stille.

Efter denne langvarige pause besluttede vi på en ny måde at prøve at inddrage de relevante statslige myndigheder, så disse miljøsager kunne komme ud af det vedvarende dødvande til gavn for befolkningen og miljøet.

Henvendelse til Miljøministeren / Miljø- og Fødevareministeriet

- 9. juni 2020 sendte vi brev til Miljøministeren om kontrol med tangbrug og muslingebrug (**Bilag 1**), med kritiske kommentarer til myndighedernes sagsbehandling af tilladelser til de lokale muslinge- og tangbrug.
- 3. september 2020 fik vi et svar i Brev fra Miljø- og Fødevareministeriet (**Bilag 2**), der reelt ikke svarede på vores kritik og ikke bragte nogen udsigt til lovliggørelse af de lokale muslinge- og tangbrug.
- 13. november 2020 sendte vi et Brev til Miljø- og Fødevareministeriet (**Bilag 3**), hvor vi omhyggeligt forklarede ministeriet, hvordan sagsbehandlingen af tilladelser til de lokale muslinge- og tangbrug svigtede.
- 2. februar 2021 fik vi et brev fra Kystdirektoratet (**Bilag 4**), der oplyste, at tilladelser til muslinge- og tangbrug nu er opsplittet, men at man afventer virksomhedens vurdering af Natura 2000 påvirkningen. Brevet bragte intet nyt.

Vi måtte erkende, at det ikke er muligt at føre en meningsfuld skriftlig dialog med de relevante myndigheder om de ulovlige forhold med muslinge- og tangbrugene nær munden af Horsens Fjord. Derfor ser vi os nødsaget til at klage til Ombudsmanden.

For os at se drejer disse sager sig om ren jura. Vi mener, at danske myndigheder har pligt til at handle, når de bliver gjort opmærksomme på åbenlyst ulovlige vedvarende forhold, som har betydning for miljøet og befolkningen. Myndigheder må ikke kunne slippe for at træffe afgørelser ved blot at lægge sager til side i årevis.

Det er endvidere krænkende for retsbevidstheden, at forurenende anlæg, der kræves miljøgodkendte, kan få lov at ligge - produktive eller uproduktive – uden, at der er foretaget en godkendelse eller en afvisning i adskillige år. Og i tilfældet med Hjarnø Hage Tangbrug, der hjemvist af Klagenævnet i 2017, har Miljøministeriet via Kystdirektoratet ikke rykket virksomheden med en deadline for indlevering af supplerende oplysninger og rapport om Natura 2000 effekt - og ellers varsler lukning af anlægget.

Nærmere gennemgang af det forudgående forløbet med muslinge- og tangbrug

MUSLINGEBRUG 266, 267 OG 268

- 2012-2013: NaturErhvervstyrelsen meddelte Hjarnø Havbrug A/S placeringstilladelse til 3 muslingebrug: nr. 266, 267 og 268 i As Vig og Horsens Fjord frem til 1. maj 2016 – **Bilag 5.1., Bilag 5.2.**
- 2016: Hjarnø Havbrug A/S ansøgte NaturErhvervstyrelsen om fornyelse af tilladelserne.
- 15. juli 2016: Miljø- og Fødevareministeriet udsendte høringsmateriale om forlængelse af tilladelser til muslingebrug i Horsens Fjord og As Vig vedr. muslingebrugene 266, 267 og 268 – **Bilag 6.1, Bilag 6.2, Bilag 6.3.**
- 16. august 2016: Foreningen Endelave Hav og -dambrug - Nej Tak protesterede over tilladelsen (**Bilag 7**). Danmarks Sportsfiskerforbund og Danmarks Naturfredningsforening gjorde det samme dagen efter (**Bilag 8**).
- 24. sept. 2019: Fiskeristyrelsen viser i tre besøgsrapport, at de tre anlæg gennem længere tid har været ud af drift (**Bilag 9.1, 9.2 og 9.3**). Den dokumenterede produktion på muslingebrug 266, 267 og 268 har siden etableringen været ubetydelig.

Miljø- og Fødevareministeriet har ikke siden 2016 søgt at gennemføre en forlængelse af tilladelsen eller forlangt anlægget fjernet, selvom de gældende tilladelser udløb 1. maj 2016.

MUSLINGEBRUG 234

- 18. maj 2009: Fiskeridirektoratet meddelte 10-årig tilladelse (**Bilag 10**) til Hjarnø Havbrugs muslingebrug 234 ved Sælkrogen frem til 1. juni 2019.
- 22. februar 2019: Fiskeristyrelsen udsendte en 10-årig forlængelse i høring.
- 22. marts 2019: Danmarks Sportsfiskerforbund indsendte høringssvar (**Bilag 11**). Det fremgik heraf, at sportsfiskerforbundet fandt, at tilladelser til alle 4 muslingebrug nr. 234, 266, 267 og 268 burde inddrages.
- 24. sept. 2019: Fiskeristyrelsen viser i en besøgsrapport, at anlægget gennem længere tid har været ud af drift. (**Bilag 12**). Muslingebrug 234 var i brug i 2014 til forsøgsproduktion og ikke siden da.

Fiskeristyrelsen har ikke siden 2019 søgt at gennemføre en forlængelse af tilladelsen og har heller ikke forlangt anlægget fjernet, selvom den gældende tilladelse udløb 1. juni 2019.

HJARNØ HAGE TANGBRUG

- 10. maj 2011: Hjarnø Havbrug ansøgte Kystdirektoratet om placering af 4 tanganlæg ved Snaptun. Hjarnø Hage Tangbrug var et af disse anlæg, og det skulle placeres inde i Natura 2000 området øst for Hjarnø.
- 23. september 2011: Kystdirektoratet vurderer, at anlægget ikke skulle Natura 2000 konsekvensvurderes, og det fik en 5 års tilladelse (**Bilag 13**).
- 4. maj 2016: Hjarnø Havbrug ansøger om forlængelse af tilladelsen til Hjarnø Hage Tangbrug (**Bilag 14**).

- 23. november 2016: Kystdirektoratet vurderer atter, at konsekvens-vurdering er unødig og meddeler tilladelse til tangbrug indtil 31. december 2021 (**Bilag 15**).
- Denne tilladelse påklages af flere miljøorganisationer, der mener, at en konsekvensvurdering er nødvendig.
- 30. juni 2017: Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver og hjemviser tilladelsen til Hjarnø Hage Tangbrug på grund af manglende Natura 2000 konsekvensvurdering (**Bilag 16**).

Kystdirektoratet har ikke siden søgt at gennemføre en forlængelsen af tilladelsen eller forlangt anlægget fjernet, selvom Miljø- og Fødevareklagenævnet som nævnt ophævede den nye tilladelse 30. juni 2017 og den tidligere tilladelse fra Kystdirektoratet udløb 23. september 2016.

OM FORENINGEN

Denne henvendelse indsendes af Anders Grosen, der er talsmand for foreningen Endelave Hav- og Dambrug - Nej Tak og af Danna Borg, der er bestyrelsesmedlem i samme forening. Foreningens vedtægter fremgår af **Bilag 17**, og de kan genfindes på vores hjemmeside <http://www.endelave-hav-og-dambrug-nej-tak.dk/om-endelave>. CVR nummer: 36651350. Foreningen forpligtes ved underskrift af to bestyrelsesmedlemmer, hvoraf den ene skal være talsmandens.

Anders Grosen

Danna Borg

Oversigt over bilag:

Korrespondance

- Bilag 1 - 20200609 Brev til miljøministeren om mangelfuldt kontrol
- Bilag 2 - 20200903 Brev fra Miljø- og Fødevareministeriet 2020-12853
- Bilag 3 - 20201113 Brev til Miljø- og Fødevareministeriet nov. 2020
- Bilag 4 - 20210202 Svar på henvendelse til Miljøministeriet

Muslingebrug 266, 267 og 268

- Bilag 5.1 - 20130429 Tilladelse blåmuslinger 266
- Bilag 5.2 - 20130429 Tilladelse blåmuslinger 267
- Bilag 6.1 - 20160606 Mus 266 As Vig ansøgning
- Bilag 6.2 - 20160606 Mus 267 As Vig ansøgning
- Bilag 6.3 - 20160607 Mus 268 Sælkrogen ansøgning
- Bilag 7 - 20160816 Høringssvar fra EHDNT - mus. anlæg 266, 227, 268
- Bilag 8 - 20160817 Høringssvar fra DN, Havbrugsgruppen HF samt DSF
- Bilag 9.1 - 20190924 Besøgsrapport Mus 266
- Bilag 9.2 - 20190924 Besøgsrapport Mus 267
- Bilag 9.3 - 20180820 Besøgsrapport Mus 268 sandsynlig

Muslingebrug 234

- Bilag 10 - 20090518 Tilladelse blåmuslinger 234 Sælkrogen

Bilag 11 - 20190322 Høringssvar fra Sportsfiskerne om 234 m.v.

Bilag 12 - 20190924 Besøgsrapport Mus 234

Hjarnø Tangbrug

Bilag 13 - 20110923 Tilladelse til tangbrug ved Hjarnø Hage

Bilag 14 - 20160504 Ansøgning om forlængelse af Hjarnø Hage Tangbrug

Bilag 15 - 20161123 Tilladelse til Hjarnø Hage Tangbrug

Bilag 16 - 20170630 Afgørelse MFKN 300617 nmk-450-00068

Vedtægter for EHDNT og oversigtskort

Bilag 17 - Vedtægter for Endelave Hav- og Dambrug - Nej Tak - 19. maj 2018

Bilag 18 - Oversigtskort over Natura2000 og muslinge- og tangbrug

Disse bilag er medsendt i klagen til Ombudsmanden